

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่องวัฒนธรรมองค์กรกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้ว อำเภอแม่อริม จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจากข้าราชการ พนักงาน และเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้ว อำเภอแม่อริม จังหวัดเชียงใหม่ โดยมุ่งเน้นที่จะศึกษาเกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์กรขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้ว ระดับความผูกพันที่มีต่อองค์กรของพนักงานและวัฒนธรรมองค์กรที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้ว อำเภอแม่อริม จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวิธีการศึกษา ดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วยข้าราชการและพนักงาน เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้ว จำนวนรวมทั้งสิ้น 80 คน ประกอบด้วยข้าราชการจำนวน 31 คน ลูกจ้างประจำ จำนวน 4 คน พนักงานจ้างตามภารกิจ จำนวน 13 คน และพนักงานจ้างทั่วไป จำนวน 32 คน ดังนี้

ตาราง 3.1 จำนวนประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ส่วนงาน	ข้าราชการ (คน)	ลูกจ้าง ประจำ (คน)	พนักงานจ้าง ตามภารกิจ (คน)	พนักงานจ้าง ทั่วไป (คน)	รวม
สำนักงานปลัด องค์การบริหาร ส่วนตำบล	8	4	1	7	20
ส่วนการคลัง	7	-	2	-	9
ส่วนโยธา	4	-	7	10	21

ตาราง 3.1 (ต่อ)

ส่วนงาน	ข้าราชการ (คน)	ลูกจ้างประจำ (คน)	พนักงานจ้าง ตามภารกิจ (คน)	พนักงานจ้าง ทั่วไป (คน)	รวม
ส่วนการศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม	2	-	3	7	12
ส่วนส่งเสริม การเกษตร	1	-	-	4	5
ส่วนสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม	7	-	-	2	9
ส่วนสวัสดิการ สังคม	2	-	-	2	4
รวม	31	4	13	32	80

กลุ่มตัวอย่าง คือประชากรทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย ข้าราชการ จำนวน 31 คน ลูกจ้างประจำ จำนวน 4 คน พนักงานจ้างตามภารกิจ จำนวน 13 คน และพนักงานจ้างทั่วไป จำนวน 32 คน แยกแต่ละส่วนงานได้ ดังนี้ คือ สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 20 คน ส่วนการคลัง จำนวน 9 คน ส่วนโยธา จำนวน 21 คน ส่วนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จำนวน 12 คน ส่วนส่งเสริมการเกษตร จำนวน 5 คน ส่วนสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม จำนวน 9 คน และส่วนสวัสดิการสังคม จำนวน 4 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 80 คน แบบสอบถามที่ได้รับคืนและมีความสมบูรณ์จำนวน 80 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนประชากรทั้งหมด

3.2 การศึกษาข้อมูล

ข้อมูลที่น่ามาประกอบการศึกษา ผู้ศึกษาได้ทำการเก็บข้อมูลจาก 2 แหล่งข้อมูล คือ

(1) การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากตำรา เอกสารทางวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และวิทยานิพนธ์

(2) การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม (Field Survey) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการใช้แบบสอบถามข้าราชการและพนักงาน เจ้าหน้าที่ ขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนแก้ว ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์การ และข้อมูลเกี่ยวกับระดับความผูกพันต่อองค์การ

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่สร้างขึ้นจากการศึกษาทฤษฎีแนวคิด และเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยข้อคำถามได้ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา และแบ่งข้อคำถามออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามลักษณะแบบปลายปิด (Close-Ended) และเลือกตอบ (Check List) เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน หน่วยงานที่สังกัด ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน เป็นต้น

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามลักษณะแบบปลายปิด (Close-Ended) และเลือกตอบ (Check List) เกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์การ แบ่งเป็น 3 ลักษณะ คือ วัฒนธรรมองค์การลักษณะสร้างสรรค์ วัฒนธรรมองค์การลักษณะตั้งรับ-เฉื่อยชา และวัฒนธรรมองค์การลักษณะตั้งรับ-ก้าวร้าว โดยใช้มาตรวัดแบบ Likert Scale ซึ่งแบ่งระดับคะแนนเป็น 5 ระดับ

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามลักษณะแบบปลายปิด (Close-Ended) และเลือกตอบ (Check List) เกี่ยวกับระดับความผูกพันต่อองค์กร แบ่งเป็น 3 ลักษณะ คือ ความเชื่อมั่นยอมรับ เป้าหมายและค่านิยมขององค์กร ความเต็มใจที่จะใช้ความพยายามอย่างเต็มที่ในการทำงานเพื่อองค์กร และความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะดำรงความเป็นสมาชิกองค์กรนั้นต่อไป ซึ่งในแต่ละลักษณะจะมีคำถามที่ใช้วัดความผูกพันของพนักงาน โดยใช้มาตรวัดแบบ Likert Scale ซึ่งแบ่งระดับคะแนนเป็น 5 ระดับ

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามลักษณะแบบปลายเปิด เกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมองค์การ

3.4 วิธีการสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างแบบสอบถามฉบับนี้ผู้ศึกษาได้ดำเนินการ ดังนี้

(1) ผู้ศึกษาร่างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และสมมติฐานของหัวข้อที่จะทำการศึกษาค้นคว้า

(2) ผู้ศึกษานำแบบสอบถามเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาปรับปรุงและแก้ไข

(3) ผู้ศึกษาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้แนะนำ จนได้แบบสอบถามที่เสร็จสมบูรณ์

3.5 ขั้นตอนเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำวิจัย

ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอน ดังนี้

(1) ผู้ศึกษาขอหนังสือจากประธานกรรมการบริหารหลักสูตรบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ไปถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้ว อำเภอแม่อิง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อขอแจกแบบสอบถามให้กับข้าราชการ พนักงาน และเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้ว และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

(2) ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยแจกแบบสอบถามให้ประชากรที่จะศึกษาจำนวน 80 ชุด พร้อมเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

(3) นำข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมได้มาประมวลผลและวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานที่วางไว้

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และหลังจากนั้นผู้ศึกษาจะนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS (Statistical Package for The Social Sciences) ได้แก่

(1) ข้อมูลทั่วไป ใช้การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ

(2) ข้อมูลส่วนวัฒนธรรมองค์การ ใช้การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ในการวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการวิเคราะห์ ผู้ศึกษาได้ใช้ระดับมาตราในการประเมินค่าให้คะแนน (Likert) ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ	มากที่สุด	คะแนนเท่ากับ 5
ระดับ	มาก	คะแนนเท่ากับ 4
ระดับ	ปานกลาง	คะแนนเท่ากับ 3
ระดับ	น้อย	คะแนนเท่ากับ 2
ระดับ	น้อยที่สุด	คะแนนเท่ากับ 1

เกณฑ์การแบ่งช่วงคะแนนจากจำนวนระดับชั้นเท่ากับ 5 ชั้น (คะแนนจาก 1 ถึง 5)
คำนวณได้จากสูตรนี้

$$= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับชั้น}}$$

$$= \frac{5 - 1}{5}$$

$$= 0.8$$

ฉะนั้น ในแต่ละช่วงคะแนนของระดับชั้นจะเท่ากับ 0.8 คิดเป็นเกณฑ์แบ่งช่วงคะแนน
ในแต่ละระดับชั้น ดังนี้

ค่าเฉลี่ยคะแนนระหว่าง	1.00 – 1.80	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ยคะแนนระหว่าง	1.81 – 2.60	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
ค่าเฉลี่ยคะแนนระหว่าง	2.61 – 3.40	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
ค่าเฉลี่ยคะแนนระหว่าง	3.41 – 4.20	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
ค่าเฉลี่ยคะแนนระหว่าง	4.21 – 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด

(3) ข้อมูลความผูกพันต่อองค์การ ใช้การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน

ในการวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการวิเคราะห์ ผู้ศึกษาได้
ใช้ระดับมาตราในการประเมินค่าให้คะแนน (Likert) ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ	มากที่สุด	คะแนนเท่ากับ	5
ระดับ	มาก	คะแนนเท่ากับ	4
ระดับ	ปานกลาง	คะแนนเท่ากับ	3
ระดับ	น้อย	คะแนนเท่ากับ	2
ระดับ	น้อยที่สุด	คะแนนเท่ากับ	1

เกณฑ์การแบ่งช่วงคะแนนจากจำนวนระดับชั้นเท่ากับ 5 ชั้น (คะแนนจาก 1 ถึง 5)
คำนวณได้จากสูตรนี้

$$= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับชั้น}}$$

$$= \frac{5 - 1}{5}$$

$$= 0.8$$

ฉะนั้น ในแต่ละช่วงคะแนนของระดับชั้นจะเท่ากับ 0.8 คิดเป็นเกณฑ์แบ่งช่วงคะแนนในแต่ละระดับชั้น ดังนี้

ค่าเฉลี่ยคะแนนระหว่าง	1.00 – 1.80	หมายถึง มีความผูกพันน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ยคะแนนระหว่าง	1.81 – 2.60	หมายถึง มีความผูกพันน้อย
ค่าเฉลี่ยคะแนนระหว่าง	2.61 – 3.40	หมายถึง มีความผูกพันปานกลาง
ค่าเฉลี่ยคะแนนระหว่าง	3.41 – 4.20	หมายถึง มีความผูกพันมาก
ค่าเฉลี่ยคะแนนระหว่าง	4.21 – 5.00	หมายถึง มีความผูกพันมากที่สุด

(4) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การและความผูกพันต่อองค์การของข้าราชการ พนักงาน และเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้ว ใช้สถิติไค-สแควร์ (Chi-square) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยที่ตัวแปรต้น คือ วัฒนธรรมองค์การ เป็นตัวแปรระดับนามมาตรา (Nominal Scale) และตัวแปรตามคือ ความผูกพันต่อองค์การ เป็นตัวแปรระดับอันดับมาตรา (Ordinal Scale)

(5) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด รายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือน สถานะในหน้าที่รับผิดชอบ ประเภทตำแหน่งงาน ระยะเวลาการทำงาน และการสังกัดหน่วยงานภายในองค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้ว กับความผูกพันต่อองค์การของข้าราชการ พนักงาน และเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้ว ใช้สถิติไค-สแควร์ (Chi-square) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยที่ตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคล เป็นตัวแปรระดับนามมาตรา (Nominal Scale) และตัวแปรระดับอันดับมาตรา (Ordinal Scale) และตัวแปรความผูกพันต่อองค์การเป็นตัวแปรระดับอันดับมาตรา (Ordinal Scale)